

CENTAR ZA SCENSKI DIZAJN
ARHITEKTURU I TEHNOLOGIJU
OISTAT CENTAR SRBIJA
UNIVERZITET U NOVOM SADU
FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA
TRG DOSITEJA OBRADOVIĆA 6
21000 NOVI SAD, SRBIJA

**МУЗЕЈ ПРИМЕЊЕНЕ УМЕТНОСТИ, Београд
и
СЦЕН – ЦЕНТАР ЗА СЦЕНСКИ ДИЗАЈН, АРХИТЕКТУРУ И ТЕХНОЛОГИЈУ
– ОИСТАТ ЦЕНТАР ЗА СРБИЈУ, Нови Сад**

**као организатори Наступа Републике Србије
на Прашком квадријеналу сценског дизајна и сценског простора 2019.**
(Prague Quadrennial of Performance Design and Space 2019)

расписују

**ЈАВНИ И ПОЗИВНИ КОНКУРС
за избор КУСТОСА НАЦИОНАЛНЕ ПОСТАВКЕ СРБИЈЕ
У ОКВИРУ ИЗЛОЖБЕ ЗЕМАЉА И РЕГИОНА**
(Exhibition of Countries and Regions),
у даљем тексту: Кустоса Националне поставке

1. Прашко квадријенале

Прашко квадријенале најзначајнија је светска манифестација посвећена сценском дизајну и сценском простору. Основана 1967. године, ова манифестација данас представља широку платформу за истраживање различитих области сценског стваралаштва – од артикулације физичког простора за игру и дизајна декора, костима, звука и светла у позоришту, преко уметничких и кустоских пракси иницираних укрштањем и преклапањем архитектуре, сценских и визуелних уметности, до сајт-специфик пројеката и употребе простора савременог града као позорнице.

Прашко квадријенале сценског дизајна и сценског простора 2019. (у даљем тексту: Квадријенале) биће одржано од 6. до 16. јуна 2019. године. Уметнички директор Квадријенале је Маркета Фантова (*Markéta Fantová*). Уметнички концепт Квадријенале и Позив за учешће земаљама и регионима (*Call for Applications for Countries and Regions*) јавно су доступни на званичном интернет сајту Квадријенале, на адреси [http://media.pq.cz.s3.amazonaws.com/public/media/files/attachment_files/225/original/Call for Applications with Arctic Concept PQ 2019 ENGLISH.pdf?149640306](http://media.pq.cz.s3.amazonaws.com/public/media/files/attachment_files/225/original/Call%20for%20Applications%20with%20Arctic%20Concept%20PQ%202019%20ENGLISH.pdf?149640306).

2. Наступ Републике Србије на Квадријеналу

Република Србија ће на Квадријеналу 2019. наступити у две категорије: Национална поставка и Студентска секција (*Student Exhibition – Students, young designers and young designer’s studios*).

Организатори наступа су Музеј примењене уметности, Београд и Сцен – Центар за сценски дизајн, архитектуру и технологију Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду – ОИСТАТ центар за Србију.

Комесари наступа су:

- мр Љиљана Милетић Абрамовић, историчар уметности, музејски саветник, директор Музеја примењене уметности у Београду и
- др Татјана Дадић Динуловић, теоретичар сценског дизајна, редовни професор Факултета техничких наука у Новом Саду.

Програмски савет наступа, поред Комесара, чине:

- мр Милица Цукић, историчар уметности, музејски саветник Музеја примењене уметности у Београду;
- Слободан Селинкић, архитекта, редовни професор Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду;
- др ум. Добривоје Милијановић, дизајнер звука, доцент Факултета драмских уметности Универзитета уметности у Београду;
- мр Маја Мирковић, костимограф;
- мр Сениша Илић, ликовни уметник и сценограф;

3. Тема наступа Републике Србије и програмски текст

Комесари и Програмски савет одредили су следећу тему и програмски текст наступа Србије:

Само(из)градња

Само(из)градња: (је) прављење, (по)дизање, зидање, конструисање, израђивање, стварање, смишљање... (властитим снагама, или за властите потребе); заједнице, колектива, окружења, професије, друштва, појединца, себе... ;

Појам *само(из)градња* дошао је из специфичног идеолошког, друштвеног, политичког, економског и културног контекста социјалистичког друштва друге половине 20. века, са простора и из времена у коме је рад појединца на себи сматран друштвено потребним и друштвено оправданим. Тако постављено друштво видело је сопствени развој кроз развој појединца, његово образовање, васпитање, унапређење услова живота и рада. У том

циљу је, интензивно и свеобухватно, подстицало развој аматерских клубова и удружења, креирало институције и манифестације, неговало позориште и друге уметности и чинило их доступним готово свима... Данас живимо у радикално другачијем контексту, у окружењу у коме није сасвим јасно шта друштво јесте, нити шта је његова улога, па не можемо да говоримо ни о томе шта је институција друштва. Данашњи контекст изражене фрагментарности, једино извесно, подразумева интерес тржишта (или новца) и интерес државе (или партије). У том и таквом окружењу позиција појединца знатно је измењена – он више није неко ко може да прихвати да га друштво подстиче, гради или обликује. Напротив, он (појединац) мора да обликује друштво, обликујући себе. Овакав однос појединца и друштва намеће велику одговорност свакоме, јер, будући да смо колективна бића, морамо да успоставимо заједницу, тј. друштво. Тако, уместо једног доминантног, настаје много малих друштава, са далеком и неизвесном тежњом да та мала друштва формирају ново, веће, снажније и значајније, унутар кога ће настати нове идеје и вредности. Тако су се енергија, интересовање и мотивација преселили у мале колективе и радна окружења у готово свим областима савременог живота, па и у уметности. Непрекидне промене и непредвидљиви услови рада донели су несигурност, неизвесност и неповерење, али, истовремено, и могућност за креирање нових модела – у професији, у радном окружењу, унутар конзервативних институција или на независној уметничкој сцени. Изузимање из текућег система вредности и залагање за сопствене идеје уметничким чином, користећи управо средства на којима друштво почива, нема само идеолошке вредности и потенцијале већ омогућава, поново, простор за прављење, зидање, конструисање... заједнице, колектива, појединца, себе... за *само(из)градњу*.

Ова тема заједничка је за наступ Републике Србије на Прашком квадријеналу сценског дизајна и сценског простора 2019. године за две категорије: Секцију земаља и региона и Студентску секцију¹. Осим на *Само(из)градњу* као контекст, наступ Србије ослоњен је и на концепт Квадријенала који акценат ставља на оне ауторске приступе који сценски дизајн развијају као снажни саставни део укупне уметничке идеје, а не као подређену или пратећу дисциплину. У том смислу, наступ Србије посвећен је идентификацији, мапирању и представљању аутора, догађаја, манифестација и институција који у свом раду негују овакав приступ сценском дизајну и сценском простору.

---

¹ Наступ у оквиру Студентске секције биће предмет рада посебног Кустоског тима са студентима и младим уметницима који ће бити изабрани на основу јавног конкурса.

4. Уметнички и просторни концепт Квадријенала

Уметнички концепт Квадријенала у категорији Националне поставке заснован је на идеји представљања ауторских приступа сценском дизајну у позоришту и извођачким уметностима, који ову област стваралаштва виде као саставни део укупне уметничке идеје, тј. на идеји успостављања перформативног окружења. Иако инспирисано статуом *Златне триге*, најзначајном наградом на овој манифестацији, као и њеним метафоричним значењима - Машта, Трансформација, Сећање (*Imagination, Transformation, Memory*) Квадријенале 2019. нема заједничку тему, већ подстиче кустосе националних поставки да пронађу, забележе и прикажу савремене трендове у области сценског дизајна и сценског простора у својим земљама, посебно оних који у свом раду прелазе границе појединих дисциплина, непрекидно проширујући поље деловања – и сопственог и саме уметничке форме. У том смислу, важно је нагласити велику кустоску слободу у разумевању и тумачењу уметничког концепта Квадријенала, посебно у контексту идеје о дељењу заједничког простора излагања.

Просторни концепт Квадријенала у категорији Националне поставке заснован је на идеји креирања сценографског пејзажа у коме нема граница између поставки, тј. у коме изложбени зидови не деле територије, земље, или нације, подсећајући на то да је позориште пре свега уметност заједничког рада свих учесника у процесу настанка позоришне представе. У том контексту, у простору Индустијске палате (*Výstaviště*) у Прагу, свака земља располагаће једнаким излагачким простором величине 5x5м². Информације о просторном концепту, као и мапа простора излагања јавно су доступни на званичном интернет сајту Квадријенала, на адреси <http://www.pq.cz/practical-info/>.

5. Задатак конкурса

У складу са Уметничким концептом Квадријенала у категорији Националне поставке, основни задатак Кустоса Националне поставке Србије је да идентификује, трансформише и прикаже у излагачком смислу савремене појаве, тежње и идеје у области сценског дизајна и сценског простора у Србији, са посебним нагласком на деловање оних уметника који својим радом обједињују појединачне дисциплине и проширију поља деловања, градећи тиме равијене или нове уметничке форме. Посебно је важно да Кустоса Националне поставке стваралачки развије ауторски поглед на уметнички концепт Квадријенала и посвети пажњу просторним аспектима излагања, конкретно се одређујући према идеји о дељењу заједничког простора. Од Кустоса Националне поставке се очекује да даље стваралачки развије тему и проблемски приступ наступа Србије у целини, посебно кроз активну сарадњу са Кустоским тимом Студентске секције, да стваралачки протумачи појам *Само(из)градња*, као и проблемске одреднице дефинисане темом и програмским текстом наступа Србије. Пресечна равна ове теме и

програма са темом и програмом Квадријенала 2019. представља основни проблемски и стваралачки изазов за Кустоса.

Кандидат за Кустоса Националне поставке у свом концепту треба да дефинише прелиминарни избор уметника, уметничких група, пројекта или програма, које сматра репрезентативним и релевантним у наведеној пресечној равни. Кандидат за Кустоса треба да образложи избор и да предложи прелиминарну форму излагања. Такође, кандидат за Кустоса треба да достави оквирни буџет и продукцијски оквир Националне поставке.

6. Карактер конкурса

Према врсти, конкурс је јавни и позивни, неанонимни. Учесник конкурса по позиву је Ирена Шентевска, архитекта и теоретичар уметности и медија чија биографија је доступна јавно у Прилогу 1 овог конкурса.

Према задатку, конкурс је идејни, концептни.

Према облику, конкурс је једностепени.

7. Право учешћа на конкурс

Право учешћа на конкурс имају појединци и/или групе који се баве уметничким, кустоским, теоријским, педагошким или сродним радом у области сценског дизајна и сценског простора.

8. Садржај конкурсних радова и начин предаје

Пријава на конкурс треба да садржи следеће елементе:

- Име и презиме кандидата за Кустоса Националне поставке;
- Контакт информације (адреса, адреса електронске поште, мобилни телефон);
- Конкурсни рад у прилогу (као *attachement* у пдф формату) који треба да садржи текстуално образложење кустоског концепта Националне поставке на српском језику;
- Биографију кандидата.

Пријаву треба послати искључиво електронском поштом на адресу pq.nacionalna2019@gmail.com, са назнаком „Пријава на конкурс за Кустоса Националне поставке“.

9. Рок за предају конкурсних радова

Рок за предају конкурсних радова је петак, 25. мај 2018. године, до 12.00 сати. Пријаве и радови који буду стигли након прописаног рока или буду непотпуни, неће бити узети у разматрање. Резултати конкурса ће бити објављени најкасније до понедељка, 4. јуна 2018. године.

10. Избор Кустоса Национале поставке

Кустоса Националне поставке именује Програмски савет на предлог Комесара.

11. Критеријуми избора

При избору Кустоса Националне поставке Комесари и Програмски савет ће се руководити следећим критеријумима: уметнички квалитет и иновативност концепта; јасан и актуелан концепт; одговарајуће просторно решење поставке; комуникативност са публиком; продукцијска и техничка изводљивост; и финансијска рационалност.

12. Ауторска права

Ауторска права кустоске поставке задржава Кустос.

Ауторска права наступа Србије на Квадријеналу 2019. задржавају Музеј примењене ументости и Сцен-Центар за сценски дизајн, архитектуру и технологију, као организатори.

Након избора свих аутора и радова, биће потписни посебни уговори којима ће бити регулисана сва међусобна права и обавезе.

Прилог 1

Биографија

Ирена Шентевска (Београд, 1971) је кустос и теоретичар уметности и медија.

Дипломирала је на Архитектонском факултету Универзитета у Београду, а затим наставила школовање на интердисциплинарним студијама Универзитета уметности у Београду. Магистрирала је на Групи за сценски дизајн (као први студент у групи), а затим магистрирала и докторирала на Групи за теорију уметности и медија.

Радила је као координатор програма Јустат Центра за сценску уметност и технологију и координатор међународне сарадње у Музеју примењене уметности у Београду. Била је кустос, продуцент и аутор поставке шест изложби Бијенала сценског дизајна (1996-2006.). За кустоски рад на Шестом бијеналу сценског дизајна добила је Велику награду Србије за примењену уметност и дизајн, коју додељују УЛУПУДС и Министарство културе РС. У Међународној организацији сценографа, позоришних архитеката и техничара ОИСТАТ обављала је дужност председника Комисије за издаваштво и комуникације и члана Управног одбора ове организације (2007-2010.).

Као гостујући предавач учествовала је у настави на различитим одсецима универзитета из Београда, Новог Сада, Граца и Цириха (сценски дизајн, архитектура, социологија, драмске уметности). Њени стручни текстови објављују се у САД, Великој Британији, Немачкој, Аустрији, Швајцарској, Норвешкој, Чешкој, Мађарској, Турској, Словенији, Хрватској и Србији, за водеће академске издаваче (*Palgrave, Routledge, Taylor and Francis, Peter Lang, Indiana University Press, De Gruyter, CEU Press...*) Као истраживач и преводилац сарађивала је с великим бројем издавача и институција културе, од Венецијанског бијенала до Музеја модерне уметности у Њујорку (МоМА). Аутор је књиге *The Swinging 90s: Позориште и друштвена реалност у Србији у 29 слика* (Орион Арт, 2016). Тренутно ради на књизи *Распевани Београд: урбане трансформације, конструкција идентитета и музички видео* (Clio, 2018). С норвешким редитељем Мортеном Травиком припрема књигу *Liberation Days: Laibach in North Korea* која ће бити објављена у Француској.